

Проломъ

ДВУСЕДМИЧНИКЪ ЗА НАПРЕДЪКА НА БЪЛГАРЦИНАТА

Година I.

София, 5 февруаий 1939 год.

Брой 6.

Единствениятъ пѣтъ

Много сж силитѣ, които теглят човѣка назадъ. И възрастата, и болеститѣ, и мързельтъ, и навицитѣ, и страхътъ, и нѣмотията, и богатството, и близкитѣ хора, и много още сили теглят човѣка назадъ и го отклоняватъ отъ пѣтя на борбата. Ето защо малцина се борятъ, а мнозина умуватъ. Така е било и така ще бжде. Затова малцина сж въ рая, а мнозина сж въ ада.

Малцината борци сж по-важни. Тѣ сж сольта на нациитѣ. Тѣ сж движили историята. Тѣ сж изразявали стремежитѣ на нациитѣ. Тѣ сж одѣлтоворявали духа на времето си. Тѣхната паметъ чествуваме и тѣхъ почитатъ децата ни.

И все пакъ тѣзи малцина всрѣдъ една нация не бива да останатъ съвсемъ малко. Затова не потискайте борческото у българина. Онѣзи сили, които дърпатъ човѣка назадъ, сж и безъ това много, та нѣма нужда и вие да го дърпате съ далайламски мждрости и съ съвети за талмудическа тактичностъ.

Нека борцитѣ се борятъ. Защото тѣ служатъ на нацията си и чрезъ нея — на Бога.

А който смѣта, че е „по-умень“ отъ тѣхъ и потрива самодоволно ржце, отдаденъ на себеугодничество, той се горчиво мами. Особено ако мисли, че ще му бжде по-добре. Защото и той ще остарѣе и умре. И то кой знае отъ каква случайна или от-вратителна болестъ. Себелюбецътъ умира съ страхъ и съ угризения, не оставя дори споменъ, а и децата му не носятъ съ гордостъ неговото име.

Борбата за нацията единствено осмисля човѣшкия животъ. Тя е единствения пѣтъ къмъ възможното безсмъртие и единствения пѣтъ къмъ Бога!

Асенъ Кантарджиевъ

Решителни дни

Всѣки народъ си има свои характерни за него причини за нещастieto си.

Нѣкога руситѣ знаеха само едно: „Нищо, Русия нѣма да пропадне!“. Пропадна Русия. Пропаднаха по-зле и подобнитѣ пророци.

На българския народъ нещастieto му е, че тъкмо въ решителнитѣ дни, предъ които го изправя историята, той се явява най-разнебитенъ и неподготвенъ.

За доказателства нѣма защо да се връщаме назадъ къмъ времената на Шишмановци. Достатъчно е да си припомнимъ добре българската история отъ последнитѣ тридесетъ години. Любопитниятъ ще открие много знаменателни факти.

И сега годинитѣ и днитѣ, които преживяваме, сж отъ решително и сѣдбоосно значение. Историята не е полица, която може да се отлага само срещу плащане на лихви. Отъ друга страна вѣчното срдѣство си остава борбата — хуманизмътъ е добъръ като износенъ артикулъ за чернитѣ материци.

Голѣмиятъ въпросъ надвисналъ надъ страната ни не е измислянето на най-оригиналната форма за управление.

Голѣмиятъ въпросъ бѣ и си остава:

Ще намѣри ли сили българскиятъ народъ въ тия решителни дни да води борба за достойно съществуване и ще бждатъ ли организирани тѣзи сили.

Ние сме не при мждрецитѣ, а при борцитѣ!

С. п.

Истинскиятъ държавникъ не прави възможното действително, а обрѣща не-обходимото въ възможно.

Проф. Хансъ Фрайеръ въ „Държавата“

Подъ знака на вѣрата въ нацията

„Вѣрата, упованието, саможертвата идватъ отъ едни и сѣщи дълбочини. Вѣрата иде отъ божествената искра въ човѣшкия духъ, отъ съпричастieto му въ първопричината, въ творческото начало, въ Бога. Вѣрата, насочена къмъ свѣта, е творческото начало на човѣшкия духъ“.

Човѣшкиятъ духъ може да постигне само това, което вѣрва. Всѣко създаване, всѣко творчество, всѣко осъществяване изисква вѣра. Това, което човѣшкиятъ духъ може, може да бѣде развѣрзано, проявено и осъществено само чрезъ вѣра.

Разумътъ е постигналъ много. И все пакъ, замислимъ ли се, ще видимъ, че той започна да постига много тогава, когато почнаха да вѣрватъ въ него. Ако рационализъмътъ даде много на човѣчеството, даде го тъкмо за това, защото бѣше най-слѣпата и неразумна вѣра аъ разума.

Волята може да даде много. Но много ли струва волята на този, който не вѣрва въ нея?

Вѣрата носи сили, събужда сили. Вѣрата създава и твори.

Можемъ да вѣрваме въ разума, въ волята, въ доброто, въ свободата или въ нѣкоя друга идея. Идеята е нѣщо общо и лежи извънъ личността, надъ личността, надъ всички. И вѣрата на всички, отправена къмъ една идея, се пресича въ тази идея, потенцира я, дава и плътъ и кръвъ, превръща я въ дѣло. Вѣрата въ една идея прави идеята сила.

Идеята лежи въ човѣшкия духъ; тя е частъ отъ него. Вѣрата въ идея е винаги вѣра въ нѣщо частично и развѣрзва частични сили на човѣшкия духъ.

Личността обгръща по-пълно човѣшкия духъ. Вѣрата въ личността е вѣра въ човѣшкия духъ и развѣрзва пълнотата на неговитъ възможности. Нацията разкрива пълно човѣшкия духъ и затова вѣрата въ нацията развѣрзва цѣлостнитъ творчески възможности.

Днесъ все по-малко вѣрваме въ идеи — въ разума, напримеръ. Но това не значи, че творчеството и културата сѣ въ опасностъ. Днесъ все повече вѣрваме въ личността и нацията. А вѣрата въ тѣхъ включва вѣрата въ разума, но не вече като самостоятелна идея, а като сложка на човѣшкия духъ, носень отъ личността и нацията.

Вѣрата въ себе си може само едно — да развѣрже това, което лежи въ личността. Тя не може да ѝ донесе нѣщо повече отъ това, което лежи въ нея. Телъта вѣрата на другитъ може да засили това, което лежи въ личността. Колкото повече сѣ тѣзи, които вѣрватъ въ една личност, колкото по-силна

е вѣрата въ нея, толкова повече личността расте, толкова повече сили и възможности придобива, толкова по-голямо творческо въздействие упражнява, и то не само презъ своя животъ, а и следъ смъртта си. Вѣрата на всички въ една личност може да се засѣче въ нея като вѣра въ една идея; но тогава ще имаме въ сѣщность вѣра не въ личността, въ пълнотата на нейния духъ, а въ една идея, странично свързана съ личността.

Едно множество може да вѣрва истински въ една личност, било въ рамкитъ на една нация, и тогава личността се издига като водачъ, било извънъ националнитъ рамки, и тогава тази вѣра е възможна само като религиозна, като вѣра въ Бога, а личността става пророкъ или Богъ.

Вѣрата, насочена къмъ една идея, лесно намира пътъ къмъ нея и винаги я достига. Вѣрата въ личността по-трудно намира пътъ си и не винаги я достига; тогава силитъ, които носи, отиватъ на пуста. Още по-труднѣе е пътътъ на вѣрата въ нацията. Обикновено пѣтищата на тази вѣра сѣ засичатъ на много мѣста, насочватъ се къмъ много мѣста и тя се разпилява.

Нека си представимъ нацията като кръгъ. Тогава вѣрата на отдѣлнитъ личности може да се движи въ всевъзможни секущи линии, които ще се пресичатъ най-хаотично въ множество точки. Но тя може да бѣде насочена по начинъ да се засича само въ една точка, като пѣтищата ѝ съпадатъ съ диаметритъ на кръга. Тогава отъ северъ и югъ, отъ изтокъ и западъ вѣрата въ нацията ще тече и ще се засича въ единъ центъръ, въ една личност, въ единъ водачъ.

За да стане това, трѣбва нацията да бѣде организирана. Само тогава вѣрата въ нацията постига това, което може. Вѣрата на организираната нация е сила; тя е истинска властъ и затова властѣта тече отъ периферията къмъ центъра.

Въ този центъръ ще се насочва вѣрата на цѣлата нация и отъ този центъръ ще се насочва тамъ, където трѣбва да се извърши творческия пробивъ, където трѣбва да се осъществи дѣлото. И тогава това, на което ще бждатъ способни водачътъ или изпълнителятъ, ще съответствува не вече на силитъ имъ като отдѣлни личности, а на силитъ на нацията. Затова днесъ дѣлото на Хитлеръ и Мусолини ни се струва така нечовѣшки огромно. Затова днесъ никой не може да каже къде свършва дѣлото на Хитлеръ и Мусолини и къде почва дѣлото на нациитъ имъ.

Да вѣрваме въ Българската нация и да я организираме подъ знака на тази вѣра!

Ал. Бѣлевъ

Врѣзката съ миналото

ека и този пътъ послушаеме съвета на българоспасителя Пансий, като хвърлимъ погледъ върху българското минало.

Въ България е имало евреи още преди испанската емиграция, и то евреи останали още отъ римската епоха. Още въ време на покръстването на българитъ се явявали евреи мисионери, които се ямчели да спечелятъ българитъ за евреизма.

Центърътъ на евреиството въ европейския Изтокъ била областѣта около брѣговетъ на Азовското море. Тамъ тѣ развивали усилен мисионерска дейностъ всрѣдъ руси и хазари. Има дори известия, че рускиятъ князь Владимиръ, при когото стана покръстването на Русия, е билъ уговоритъ да приеме юдейството. Особено силна и резултатна е била мисионерската дейностъ на евреитъ срѣдъ хазаритъ. Самото ханско семейство на хазаритъ е приело накрай юдензма.

Въ IX вѣкъ хазарскиятъ ханъ е поискалъ отъ Византия да му бждатъ изпрагени добри християнски богослови за диспутъ съ еврейскитъ богослови въ неговата земя. И въ отговоръ на тази покана били изпратени въ Хазария братята Кирилъ и Методий, които издържали тамъ успѣшно тежки богословски спорове въ защита на християнството. Хазарската държава е обхващала земитъ между Донъ, Волга и Кавказъ. Въ нейнитъ предѣли сѣ влизали и брѣговетъ на Азовско море, чиято областъ била центъръ на евреиството въ европейския Изтокъ. Сѣмѣта се, че потомци на тѣзи спечелени за юдензма хазари сѣ днешнитъ караими въ Азовската областъ и Кримския полуостровъ (Единъ отъ тѣзи караими като руски емигрантъ бѣше дълго време и доскоро професоръ въ софийския университетъ). Има и една теория на фонъ Кутчера, споредъ която, потомци на тѣзи юдензирани хазари сѣ днешнитъ галицийски евреи, отъ които страда днесъ Полша и нѣкои отъ които прелитатъ сега и въ България.

Въ България е имало евреи още презъ първото българско царство, които били останали отъ римската епоха. Отъ единъ отъ отговоритъ на папа Николая I на зададенитъ му отъ българитъ въпроси се разбира, че нѣкакъвъ евреинъ се престорилъ на презвитеръ и мисионерствувалъ между българитъ, докато билъ откритъ, наказанъ и изпжденъ. Случаитъ на еврейски домогвания били много често още тогава, а презъ второто българско царство тѣ станали истинска напасть за Българщината.

Прабитъ въ Югозападна Европа били по сѣщото време носители и представители на

рационализма и това именно рационалистично течение евреитъ поематъ и пренасятъ въ областѣта на философската мисль. Подъ силния напоръ на еврейското влияние се създава отъ запада до изтока на Европа една секта въ срѣдата на християнството, наречена секта на „жидовствуващитъ“ или на „юдействуващитъ“. Тази секта отричала сѣщественитъ страни на християнската догматика, като обяснявала по рационалистиченъ начинъ основнитъ ѝ положения за възкресението, възнесението, въплощението и пр. Съ това евреитъ подравяли основитъ не само на християнската религия, но и на развитието на цѣлата западноевропейска култура.

Сѣщото влияние и то съ голѣма упоритостъ евреитъ упражняватъ по това време и въ България. Бѣгството на евреитъ отъ Испания причинило нахлуването на голѣма еврейска вълна въ Балканския полуостровъ. Презъ Солунъ и други мѣста тѣ се разпространили бързо изъ всички значителни селище отъ земитъ на второто българско царство.

Появата на Сара на българския престолъ като жена на царъ Иванъ Александъръ и то тъкмо въ XIV вѣкъ, когато отъ Испания бѣгатъ евреи и когато не само другаде изъ България, но и въ самия Търново имало голѣма еврейска колония, засилила много, както евреитъ въ България, така и сектата на юдействуващитъ и упражнила рушително влияние.

Важнитъ исторически трудове на Константинъ Радченко „Религиозно и литературно движение в България в епоху перед Турецкимъ завоеванiem“, и на П. Сърку „Време и жизнь патриарха Евтимия Търновскаго“ съдържатъ много и твърде важни факти за ролята на евреитъ въ България.

Сърку отбелязва въ забележката на стр. 272, че „въ 14 вѣкъ и по-рано въ придунавската частъ на България имало много повече евреи, отколкото по-късно, следъ заробването на България отъ турцитъ“. Той установява съ положителностъ сѣществуването на значителни еврейски общини въ Месемврия, Охридъ, Ст.-Загора, Одринъ, Поли и Провато, Острокъ, Аликополъ, Плъвень, София, Никополъ, Ямболъ, Търново и пр.

Въ всички по-значителни градове на България е имало евреи, които едновременно съ материалното си възмогване, нахлували и въ културния и политически животъ на страната.

Както други автори, така и Сърку подчертава, че царница Сара, която изглеждала твърде благочестива, потикнала царъ Иванъ Александъръ да раздѣли на две части останалата подъ негова властъ българска територия. Съ това Сара успѣла да обезпечи пре-

столъ за по-голямата от синовете си. Известно е, че това обстоятелство причини непоправими беди на България.

„Без съмнение, евреите съставляли доста голяма община (въ Търново), която, изглежда, имала известно влияние върху вътрешните работи на столицата“, казва Сърку. На стр. 226 той казва: „иелосърдствено следъ сектата на адамитите се появили нападите на евреите върху православната религия, които, трябва да се предполага, не били побудени от вѣнъ, а започнали въ самата България и главно въ Търново“. По-нататък сжичият авторъ изтъква, че евреите не само се надѣвали, но били сигурни, че Сара ще ги подкрепи въ нападенията имъ срещу българската църква, че „освенъ това, тѣ сж стигнали до такава дързостъ, че съ своите нападки срещу свещениците предизвикали голямъ смутъ върѣдъ българското население не само въ столицата, но и въ другите градове“, че „тѣ явно проявявали неуважение и непочитание къмъ православно духовенство, подигравали се надъ монасите, надъ хората, които тѣй или иначе се ползували съ голямо уважение върѣдъ народа и сж имали голямо влияние надъ него“, че „сж ставали побойща между българите и евреите“, че вследствие „нападките на евреите въ България сжествува въ голѣмъ смутъ въ обществото“ и пр. и пр.

Тогава преподобниятъ Теодосий, мѣдъръ, заслужилъ и именитъ българинъ, отишълъ при Иванъ Александъръ и му разкрилъ плановете на евреите. Царятъ свикалъ веднага презъ 1360 година съборъ въ новитѣ си палати. Съборътъ срещу евреите и юдействащите биль председателствуванъ отъ самия царъ, синовете му Шишманъ и Асенъ и отъ патриархъ Ефтимий. На събора присѣдствували всички български иерарси. Двама отъ тримата евреи, които ръководѣли смутовете и които били сждени, отговаряли и ругаели толкова дръзко предъ събора, че били осждени на смъртъ. Единиятъ отъ тѣхъ ругаелъ тѣ дръзко на пѣтъ къмъ ешафота, че трябва да му отръжатъ и езика. На събора били взети тържествено важни решения, а между тѣхъ и решенията: „да се отстранятъ отъ цѣлата българска земя такива нечисти плѣвели“, а които ще пребиваватъ въ страната, „да пребиваватъ като робби, а не като властници“.

Много интересно е съобщението, че евреите, еретиците и юдействащите, върѣки гоненията, проявявали при всѣки удобенъ случай рушителската си дейностъ, като емигрирали въ сѣседни страни и тамъ действовали.

Еретиците, юдействащите и евреите, макаръ и не винаги съгласни помежду си, се взаимно подкрепяли срещу държавата и щомъ

едни дигали бунтъ, и другите се надигали. Върѣки всичко, съборътъ срещу евреите, както и мѣрките срещу тѣхъ дали благотворенъ резултатъ за възмогането на държавата и на църквата.

Когато, обаче, второто българско царство устоявало съ сетни сили на турското нашествие и когато турците се готѣли да се откажатъ вече отъ напраздното атакуване на природно защитения Търново, намѣрили се евреинъ предателъ, който улеснилъ турците да нахлуятъ въ града и да турятъ край на това българско царство. И сега още въ Търново се разказватъ народни предания за тѣзи събития, а имената на нѣкои мѣстности, като напр. „чифутлъка“ и др., напомнятъ за ролята на евреите презъ онази епоха.

Евреите продължаваха дейността си изъ българските земи и следъ падането на второто българско царство. Тѣ бързо се сприятеливали и съюзавали съ настѣпващите турци. Защото турците познавали още отъ времето, когато превземали източните и южните черноморски и мраморнокрайни брѣгова, удобствата, които представя за тѣхното нашествие съюзътъ съ евреите. Защото евреите нѣмали териториални претенции и имъ било безразлично подъ чия властъ ще бжде територията, въ която печелятъ, защото нѣмали върски разпривии съ турците и защото използвали, отъ една страна, турците за търговия, а отъ друга страна, използвали покореното вече и обезсилено население. Отношенията имъ съ турците били толкова добри, че когато турците превзели и мѣдърско, унгарски евреи придоншли въ София, Плъвенъ и другаде.

Еврейскиятъ историкъ Моше Исерлисъ, умрѣлъ презъ 1570 г., казва, че въ Плъвенъ нѣмските и унгарските евреи се обединили. Това показва, че въ този градъ имало отъ по-рано дори нѣмски и унгарски евреи, които били организирани отдѣлно, но после се обединили. За сжщото време около XVI вѣкъ Самуилъ Модвели разправя, че въ София имало нѣмски евреи, турски евреи и испански евреи и, че освенъ тѣхъ, въ София дошли следъ поробването на Унгария и унгарски евреи. Това прииждане на гонени отъ всички страни евреи въ Турция говори ясно за добритѣ отношения на евреите съ турците. Този тѣхенъ съюзъ продължава презъ петвѣковното ни робство и то, разбира се, за българска смѣтка. Нашето освобождение заварва въ Видинъ, Свищовъ, Русе, София, Дупница, Самоковъ, Пазарджикъ, Пловдивъ, Ямболъ, Хасково, Бургасъ, Варна, Плъвенъ и другаде значителни еврейски общини и много богати и политически влиятелни еврейски семейства. Има изобилни сведения за това, че евреите сж господарували наравно съ турците надъ бъл-

гарската рая. Не само Стоянъ Заимовъ, но и други споменаватъ за шпионската имъ роля, пѣтъ и всѣки нашъ старецъ може да разкаже по нѣщо отъ онова време. Българскиятъ народъ ни е предалъ, както чрезъ народни пѣсни, като напр. пѣсенъта за „жѣлта чафутина“ и др., така и чрезъ традиционната си ненавистъ къмъ тѣхъ, поука и наставление за пѣтя, който трябва да следваме.

Но тукъ не е мѣсто за по-подробни сведения изъ историята. Задача бѣше да се посочи, че еврейскиятъ въпросъ възниква още съ възникването на първото българско царство и следва успоредно и до днесъ пѣтя на българите.

Не напраздно Отецъ Паисий зове българите да се ползуватъ отъ поукиятъ на историята. Но нашата лжеинтелигенция и днесъ още не се е поправила въ това отношение. Единъ отъ най-именитите ни бивши министри-председатели, който управлява България въ най-решителни моменти, призна простодушно въ последните месеци на живота си, че никога не се е занимавалъ съ българската история. Така и до днесъ ни водятъ хора, които не знаятъ отъ къде иде и на къде трябва да върви българскиятъ народъ. Помислете сами тогава, къде би ни извела такава лжеинтелигенция, въ случай, че други проишателни и сърдцати синове на българския народъ не плеснатъ заблудителитѣ и не поематъ кормилото на българския корабъ!

Царъ Борисъ I се разправя съ евреи. Кирилъ и Методий се брѣятъ съ тѣхъ. Теодосий и Патриархъ Ефтимий воюватъ съ тѣхъ. Търново пада отъ тѣхъ. Тѣ шпиониратъ и разунаватъ авторитѣ на обира на пощата при Араба-конакъ и допълнитъ мрежата около Левски! И никой като че ли не вижда връзката!

Еврейскиятъ рационализъмъ създава изъ цѣла Европа сектата на „юдействащите“ и то чрезъ философията върху площята на религията, защото тогава, презъ срѣдновѣковното животѣтъ на нациитѣ се е насочвалъ отъ тази площъ. Но щомъ животѣтъ се измѣня и социалниятъ въпросъ изпѣква на преденъ планъ, еврейскиятъ рационализъмъ създава презъ XIX вѣкъ, и то пакъ чрезъ философията, но вече върху площята на социалната политика, новата си секта „марксизма“. Еврейството създава и развихря марксизма, т. е. новата форма на „юдействащите“, положена вече на социално-политическата площъ, защото отъ нея вече се насочва до голяма степенъ животѣтъ на нациитѣ. И така сектата на „юдействащите“, не само не изчезва, но като се преобразява, става още по-мощна. Юдействащи днесъ сж комунистите, социалдемократитѣ, лѣжедемократичните партии и всички наемни,

заблудени или подкупени приятели на евреите.

Презъ първото и второто българско царство евреи прииждали отъ всички страни у насъ и накрай ни разлагали. И днесъ отъ всички страни прииждатъ евреи въ България, а последствията не ще бждатъ други, освенъ тѣзи, които историята показва.

Презъ първото и второто българско царство евреите били организирани като държава въ държава и, както съ материални богатства, така и съ духовни срѣдства се домогвали до политически влияния надъ българската държава. И днесъ въ България става сжщото.

Презъ второто българско царство тѣ се борѣли, както казва Сърку, срещу хората, които тѣй или иначе се ползували съ голямо уважение върѣдъ народа и сж имали голямо влияние надъ него“. И въ наше време евреите се борятъ въ България срещу наши първенци съ национално съзнание, а подкрепятъ само водителитѣ на новитѣ юдействащи.

Въ миналото евреите подкрепяли въ Търново всички секти, които разлагали Българщината. Днесъ евреите гласуватъ при всички избори за комунисти, социалдемократи и подкрепятъ зенарни, пладняри и др., защото това сж днешнитѣ разложители на Българщината.

Презъ второто българско царство всички секти и отцепнически движения имали за естественъ ръководенъ центъръ евреите и юдействащите. Това е биль стариятъ „народенъ фронтъ“, подновенъ днесъ пакъ отъ евреите, но, разбира се, въ съвремененъ съставъ.

Евреите и въ миналото, както и днесъ, действуватъ международно съ едни и сжщи срѣдства и последствия. Затова всички народи ги гонятъ периодически. Но, както порано, така и днесъ, само българитѣ гледатъ безчувствено какъ евреи отъ всички страни прелинатъ въ българските земи.

Преди падането на второто българско царство една частъ отъ българската интелигенция се усамотила и се откъснала отъ ръководството на нацията, а друга частъ отъ тази интелигенция юдействувала и себеугодничела. И днесъ една частъ отъ българската интелигенция япа по възвишени „общочовѣшки“ идеали и се е откъснала отъ нацията, а друга частъ отъ тази интелигенция юдействувала чрезъ разни интернационали и се е устремила къмъ материално себеугодничество.

Както въ миналото българскиятъ народъ е биль свличанъ въ беднота и безработица отъ разни инородни и юдействащи българци, така и днесъ българскиятъ народъ

Младитѣ

Хубаво е да се говори за младитѣ. Младостта е символъ на животъ, на свежестъ, на надежди. Младитѣ сѣ нова страница въ живота на единъ народъ.

Хубаво е да се говори за младитѣ, но мжно е да бждатъ разбрани. А въ нашия обществено-политически животъ само се е говорило за младитѣ, безъ да бждатъ разбрани. Тѣхнитѣ млади души, пълни съ копнежъ, съ идеали, съ вѣра въ сѣтлото бждеще, сѣ били винаги обектъ на грабежъ. Стари хищници, изгубили своя идеализъмъ, търсѣха да подхранятъ своето рушителство съ идеализма на младитѣ. Презвръщаха вѣрата имъ въ вѣра въ неосъществими идеали. Погубваха чистотата имъ и младитѣ се видяха съ подрѣзани крила въ живота.

Винаги се говори за младеицѣта. Полагатъ дори и грижи за нея. Искатъ да окрилятъ ентузиазма ѝ, да подсилятъ вѣрата ѝ, да ѝ вдѣхнатъ сили.

А и тя сама търси пътъ и възможностъ да прояви своята творческа сила.

Бѣха дни, когато младитѣ носѣха дълги коси и черни ризи. Чужда отрова бѣ вѣна въ крехкитѣ имъ души. Сега живѣемъ дни,

става постепенно чужденецъ въ собствената си земя и, докато за българитѣ започва да нѣма вече работа, пришелци евреи, дошли голи, трупатъ богатства и ги изнасятъ навънъ.

И т. н. и т. н.

Еднаквостъта съ миналото е поразителна. Но две сили въ миналото чисти и запалени се надигали могъщо въ защита на Българщината. Едната е била българскиятъ народъ съ своя вѣренъ инстинктъ и съ своитѣ исторически стремежи, а другата е била малка, но будна частъ отъ българската интелигенция отъ мже като Теодосий. Патриархъ Ефтимий и тѣхнитѣ сподвижници.

Тѣзи сили наложили съборъ като този презъ 1360 година за прѣценка на положение то и прѣчистване на държавата.

За такава прѣценка зовемъ и ние днесъ. Затова въ туй враждебно на свободната българска мисль време правимъ това изложение, което цели да отвори очитѣ и да събуди волитѣ на неосведомени българи и, доколкото е възможно, да опомни и спаси, докато е още време, мнозина измежду заблуденитѣ юдействуващи.

А сега, възкресяваме старата дума юдействувашци, съ която ще наричаме всички, които служатъ на евреитѣ. И ще вървимъ изъ пътъ за напредъка на Българщината!

Асенъ Кантарджиевъ

въ коио душата на младитѣ се кпжи въ бликащото национално чувство, дни, въ които тѣхнитѣ мишици укрепватъ, волитѣ се калаятъ, духоветѣ възмжжаватъ, за да коватъ бждещето, напредъка на Българщината; дни, въ които душата имъ е преизпълнена съ единъ копнежъ да видятъ своя народъ, бащинията щастлива, свободна! Да видятъ своя народъ трѣгналъ по пътъ на социалната правда и национална мощъ, по-възмжжалъ за велики дѣла. Мишицитѣ имъ сѣ преизпълнени отъ творческа енергия, която всѣки моментъ е готова да се превърне въ дѣла. Тѣхната жертвоготовностъ граничи съ тая на тѣхнитѣ бащи, които знаеха да обичатъ силно и героически да умиратъ за Родина.

Години се изнизиха една следъ друга, безъ да бжде разбрана българската младежъ. Днесъ тя сама намира своя пътъ — пътъ на своитѣ бащи, пътъ на своя народъ. Най-вѣрния пътъ къмъ победата.

Безбройнитѣ доброжелатели и самозвани настояици на младитѣ, може би, ще бждатъ изненадани, че тѣ се отказватъ отъ тѣхното настояичество. О тѣ сѣ дължни предъ историята да понесатъ своята отговорностъ. Защото тѣхнитѣ „грижи“ за младитѣ бѣха до толкова грижи, доколкото се отнасяше лично за тѣхнитѣ деца: Когато отъ висотата на своитѣ мѣста успѣваха да имъ дадатъ мѣста на държавната трапеза, „грижитѣ“ за младитѣ преставаха.

Днесъ младитѣ отъ села и градове сами коватъ своето бждеще и тѣ сѣ готови на всички дѣла и жертви въ името на българския националенъ идеалъ. Тѣ нѣма да позволятъ чужда ножица да подстрига крилата имъ!

Горчиво разочарование ще изпитатъ всички рушители, които мислѣха, че ще отровятъ духа на младитѣ и ще подготвятъ разгрома на България.

България тепърва се възражда. Тепърва започва напредъкътъ на Българщината.

Младитѣ съ вѣра, съ ентузиазъмъ и фанатизъмъ сѣ прегърнали идеалитѣ на своя народъ и ще изковатъ утрешния день на социално-справедлива и национално мощна България.

Тѣ вѣрватъ, че по тоя пътъ на национално спасение ще бждатъ разбрани и тѣхнитѣ творчески устремъ ще бжде подкрепенъ, вмѣсто да му се прѣчи.

Разберете днесъ младитѣ, за да не носите утре отрицанието на българската история!

Ангелъ Радевъ

Какъ марксиста пишатъ българска история!

История на българския народъ, учебникъ за VIII класъ на гимназиитѣ и педагогическитѣ училища, отъ Иванъ Пастуховъ и Иванъ Стояновъ. Одобренъ отъ Министерството на народното просвѣщение съ заповѣдь № 2609 отъ 19 августъ 1925 година.

Стр. 49: ... и почти всички тия богатства минали въ ржцетѣ на българитѣ не толкова чрезъ търговия, колкото чрезъ плячка, за каквато тѣ правѣли повече отъ походите си; отвлѣчали всичко: добитъкъ, покщнина, пари, оржжие, предмети на изкуството и дори строителенъ материалъ."

Стр. 61. „Въз основа на документи, съ които разполага науката днесъ, народността на двамата братя (Кирилъ и Методий, б. н.) не може да се опредѣли; тѣ били възпитани изцѣло въ византийската култура“.

Стр. 62 и 63: „Тѣзи му способности (на Константинъ, б. н.), както и знанието на много езици, го сочели като най-удобенъ за миснонерска служба и ето защо патриархътѣ и императорътъ почнали да го търсятъ винаги, когато се явявала нужда“. „Особено Василий I взелъ присърдце защитата на славянската литургия, защото чрезъ нейното разпространение между южнитѣ славяни, между езичницитѣ руси и между българитѣ, които лавирали между Римъ и Цариградъ, той предполагалъ да затвърди византийското влияние въ тѣзи земи“.

Стр. 65: ... „Борисъ ги наредилъ да живѣятъ у двамъ свои високи чиновници — Ехачъ и Чаславъ. Скоро следъ това Ангеларий се поминалъ въ дома на Часлава, а наумъ и Климентъ пожелали лесни плодове въ дома на Ехача за духовнитѣ семена, които сѣли“.

Стр. 76: ... „Симсонъ съобщилъ въ Византия да му се отстъпятъ всички завоевани земи и крепости, защото българитѣ иматъ обичай да изискватъ чуждото и да го не връщатъ“.

Стр. 144: „Калоянъ се заловилъ да провежда своитѣ държавнически идеи, които донесълъ отъ Византия, гдето билъ прекаралъ нѣколко години като заложникъ следъ ловчанския миръ“.

Стр. 121: „за севастократоръ Стрѣзъ, пленникъ на Калоянъ, владѣтел на крепостъта Просѣкъ, противникъ на домогванията на Стефанъ Нѣманя къмъ долината на Вардара и убитъ отъ сръбския светецъ Сава, синъ на сжция Нѣманъ: Отначало той билъ васалъ на сръбския кралъ и най-вѣрль противникъ на узурпатора Бориль, по-после миналъ на страната на последния и воювалъ съ него

противъ латинитѣ. Споредъ сръбския монахъ Теодосий, той билъ издигналъ на крепостъта на Просѣкъ нѣщо като дървена сцена, на която присиждалъ на смъртъ хората си и така си заповѣдвалъ да ги хвърлятъ въ буйнитѣ води на Вардара“. (Истината за тоя потомъкъ на Асеневици, чието име се споменава въ Синдиката на Царъ Борила наредъ съ имената на царетѣ, въ Царствения поменникъ, за да му сътвори Богъ Вѣчна память, е съвършено друга и може да се намери у проф. Мутафчиевъ въ книгата му: Българскитѣ владѣтели на Просѣкъ. Той е билъ противъ узурпатора Бориль, на когото, може би, е билъ и братъ, или най-малко първи братовчедъ, заради убийството на вуйно имъ Калоянъ; но когато Стефанъ Нѣманъ се е опиталъ да използува враждата между двамата близки сродници за свои цели, Стрѣзъ е предпочелъ Борила предъ врага и действително е „хвърлялъ въ буйнитѣ води на Вардара“ сръбскитѣ жупани, които сѣ му били подвластни и сѣ искали да се присъединятъ къмъ сръбската държава на Нѣманя. Една нощъ, когато Сава му гостувалъ, „лютъ ангелъ Господень“ го проболъ въ „лютото му сърдце“).

Никжде нѣма Златенъ вѣкъ, нито царъ. Навредъ личи едно отрицателно отношение къмъ двата института — царския и църквата.

Нашиятъ въпросъ по този поводъ е:

Ако въ тази страна има марксиста (родени въ България), нѣма ли българи, които — отъ висотата на служебното си задължение — да се погрижатъ за правилното историческо възпитание на младежъта ни?

— Сега друго:

Читанка за III отдѣление, съставена отъ Д-ръ В. Г. Мановъ, Д. П. Койчевъ, Б. Шейтановъ и Марко Фридмановъ, одобрена съ заповѣдь № 1818 отъ 29.IX.1936 г.

На стр. 57 има четиво отъ Николай Райновъ — Пиянитѣ царъ. Следъ четивото — задача: Разкажи приказката отъ името на царя!

На стр. 138 четиво Падането на Търново, отъ Аи. Каралийчевъ. Подчертава се, че Сюлейманъ Челеби не искалъ да разруши столицата, защото българитѣ я били градили съ вѣкове. Обаче, намѣрилъ се предателъ, който занесълъ презъ нощта ключа, като скочилъ отъ Балдуиновата кула.

Освенъ това, има много четива отъ нѣкой си Божидаръ Пламовъ, взети всички „изъ ржкописитѣ на автора“. Отъ кога собствено ржкописитѣ на никому неизвестни „автори“ трѣбва да служатъ за образецъ по български езикъ въ читани и хрестоматии?

Хроника

— Отъ 6-ти участка на Софийското дружество на запасните офицери трити (I, III и V) сж взели решение н-вото да се занимае съ еврейскофилското поведение на ген. о. з. Лазаровъ. Първото общо събрание на делегатитъ отъ 24. I се е занимавало съ въпроса и е наредило извършването на дознание чрезъ настоятелството.

— Единъ новъ начинъ за заобикаляне законитъ отъ страна на чужденци, които желаятъ да се установятъ на постоянно мѣстожителство въ България: първоначално пристигатъ съ туристическа виза, извършватъ нѣкакво дребно престѣпление, иска имъ се гаранция и имъ се забранява да напуснатъ страната. Тѣ протакатъ следъ това дѣлото, презъ инстанции и години. . .

— Говори се, че биологичниятъ институтъ на проф. Методи Поповъ щѣлъ да бжде предаденъ за използване като детска клиника, за да може сградата да бжде истински използвана.

— Индустриалецътъ Бакишъ е подарилъ по случай Новата година на Рилския манастиръ 45 чифта галоши. Игуменътъ е отказалъ получаването.

— В. „Правда“ отъ 11. XI. м. г. констатира, че въ юзината Магнитогорскъ 10,000 тона метали чакатъ 4,000 вагона отъ много месеци, за да ги пренесатъ. Иначе казано, стокитъ и вагонитъ не могатъ да се срещнатъ.

— Въ отговоръ на многобройнитъ запитвания редакцията съобщава, че сътрудникътъ и Иванъ Дочевъ е младъ, скроменъ и честенъ българинъ и нѣма нищо общо съ Иванъ Дочевъ отъ „националнитъ легиони“.

Печатница „Право“, ул. Бачо Киро 2 — София

Идеално . . .

Подъ заглавие „Въ нашата съюзничка С.С.С.Р.“ „Гренгоаръ“ отъ 12. I. пише: Въ Русия когато една жена ше ражда, трѣбва да получи отъ „наркомздрав“ (комисарство на народното здраве) правото да купи пелени. Съ това разрешение тя се представя въ „наркомздрав“ на Р. С. Ф. С. Р. (на голѣма Русия). Следъ това отива въ комисарията на търговията, който я отправя въ сенцията си за детски принадлежности, която пъкъ сенцията я изпраща въ единъ отъ своитѣ магазини.

Ако разправяме тази история, то не е за да подчертаемъ неудобството въ известна насока на естатизирането, а защото в. „Известия“ официозътъ на Съветитъ, бележи въ броя си отъ 22 ноември м. г., че на края на този мъчителенъ административенъ пътъ на женитѣ се отговаряло, че липсвалъ артикула, който търсѣли.

— Въ течение на последнитѣ две години Япония е завоювала 1,505,700 кв. километра китайска територия съ 170,000,000 население. Презъ това време Япония е дала 47,153 убити войници и офицери, докато китайскитѣ жертви се изчисляватъ на 2,000,000 човѣка.

Явно е несъответствието между японския успѣхъ и даденитѣ за него жертви. Обинновено обяснението се дири въ по-съвършенното техническо въоръжение на японцитѣ. Но не може да се допусне, че на Китай липсва модерно техническо въоръжение. Иначе, трѣбва да се приеме, че неговитѣ доставчици — свѣтовнитѣ демокрации — нѣматъ и не могатъ да му доставятъ добро въоръжение. Превъзходството на Япония, очевидно, лежи другадѣ. То се корени въ устремността и ирешителността на японския духъ и въ японската национална организация, която успорядява силитѣ, не допуша тѣхното разпиляване и позволява правилното имъ, икономично и резултатно използване.

Примѣрътъ на Япония е поучителенъ особено за ония държави, които не смѣтатъ, че историята имъ е завършена.]

Отговоренъ редакторъ: Стефанъ Поповъ, ул. „Евлоги Георгиевъ“ 33 София. Пощенска чехова сѣтка 39-57, София. Годнишенъ абонаментъ 60 лева. Ръкописи се приематъ само, когато сж написани из пишуща машина, на едната страница, съ юрналини междуредия и бѣло поле.